

## ความต้องการของผู้ปกครองเด็กที่มีการติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางเดินหายใจ ที่เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

### The needs of Parents of Hospitalized Children with Acute Respiratory Tract Infection in Nangrong Hospital, Buriram Province

ทัศนีย์ นุชสาย<sup>1</sup>และเพ็ญพัทธ์ อุทิศ<sup>2</sup>

Thasane Nuchsay<sup>1</sup> and Penpaktr Uthis<sup>2</sup>

#### บทคัดย่อ

**วัตถุประสงค์การวิจัย :** การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเด็กที่มีการติดเชื้อทางเดินหายใจที่เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

**วิธีดำเนินการวิจัย :** กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครองทุกรายของเด็กอายุ 29 วันถึง 14 ปี ที่มีการติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางเดินหายใจที่เข้ารับการรักษาตัวในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 147 คน ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2558 ถึง ตุลาคม 2558 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความต้องการของผู้ปกครองเด็กที่มีการติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางเดินหายใจ ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นและผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและมีค่าความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

**ผลการวิจัย :** พบว่า ความต้องการของผู้ปกครองเด็กที่มีการติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางเดินหายใจที่เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 2.91$ ) เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ความต้องการด้านบทบาทมารดาหรือผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.06$ ) รองลงมาตามลำดับ คือ ความต้องการได้รับสิทธิส่วนบุคคลและการตอบสนองทางด้านร่างกาย ( $\bar{X} = 3.02$ ) ความต้องการด้านข้อมูลและการให้การปรึกษา ( $\bar{X} = 3.02$ ) ความต้องการด้านการรักษาพยาบาล ( $\bar{X} = 2.94$ ) ความต้องการการได้รับการสนับสนุนด้านจิตใจและสังคม ( $\bar{X} = 2.49$ )

**คำสำคัญ :** ความต้องการ, ผู้ปกครองเด็กที่เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล การติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางเดินหายใจ

<sup>1</sup>พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ กลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

<sup>2</sup>อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อาจารย์ที่ปรึกษา)

## ABSTRACTS

**Objective :** this descriptive research was to explor the needs of parents of hospitalized children with acute respiratory tract infection in Nangrong Hospital, Buriram Province.

**Research methodology :** The purposive sample of 147 parents of hospitalized children with acute respiratory tract infection who were 29 days to 14 year olds admitted in child inpatient department, Nangrong Hospital, Buriram Province were recruited. Data collection was conducted during July 2015 to October 2015. The research instrument was the needs of parents of hospitalized children with acute respiratory tract infection questionnaire developed by the researcher. All questionnaires were tested for content validity and reliability. The Cronbach's alpha coefficient was .93. Percentage, mean, standard deviation were used for data analysis.

**The findings of the study revealed that :** Mean scores of overall the needs of parents of hospitalized children with acute respiratory tract infection was at the high level ( $\bar{X}$  = 2.91). The mean score of each dimension of parent's needs were; the need for parental role was at the high level ( $\bar{X}$  = 3.06), the need for personal and physical resources ( $\bar{X}$  = 3.02), the need for information and counselling ( $\bar{X}$  = 3.02), the need for medical and nursing care ( $\bar{X}$  = 2.94), the need for emotional and social support ( $\bar{X}$  = 2.49).

**Keywords :** The needs, Parents, Hospitalized children, Acute respiratory tract infection

### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรคติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางเดินหายใจ (Acute respiratory tract infection : ARIC ) เป็นความเจ็บป่วยของเด็กที่พบบ่อยที่สุดทั่วโลก ทำให้ต้องมีการใช้บริการสาธารณสุขมากที่สุด อัตราป่วยของโรคนี้ในประเทศพัฒนาหรือกำลังพัฒนาจะสูงเท่าๆกัน แต่อัตราตายในประเทศกำลังพัฒนาจะสูงถึง 20 – 50 เท่าของประเทศพัฒนาแล้ว<sup>1</sup> และเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กที่มีอายุน้อยกว่า 5 ปี มีอัตราป่วยและอัตราตายสูงสุด ในผู้ป่วยบางคนที่รอดชีวิตอาจจะมีคามผิดปกติของระบบหายใจและระบบอื่นตามมา เช่น โรคไซนัสอักเสบเรื้อรัง หลอดลมอักเสบเรื้อรัง โรคหลอดลมโป่งพอง โรคสมองพิการ เป็นต้น<sup>2</sup> ระบาดวิทยาของโรคติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางเดินหายใจ ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ 1) ตัวผู้ป่วยเอง (Host) เช่น ปัจจัยเกี่ยวกับอายุ โดยธรรมชาติแล้วในวัยเด็กจะมีภูมิคุ้มกันน้อยกว่าในวัยผู้ใหญ่ ทำให้เกิดการติดเชื้อได้ง่าย โดยเฉพาะเด็กแรกเกิดถึง 5 ปี 2) เชื้อที่เป็นสาเหตุของโรค

(Agent) มีหลายชนิดทั้ง Virus เช่น Respiratory syncytial virus (RSV) และ Bacteria เช่น Streptococcus pneumonia หรือ Hemophilus influenzae เป็นต้น ความรุนแรงของโรคก็แตกต่างกันไปตามชนิดของเชื้อสาเหตุและองค์ประกอบที่สำคัญ และ 3) สิ่งแวดล้อม (Environment) ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางธรรมชาติ เช่น การเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล สภาพอากาศ หรือจะเป็นปัจจัยที่เกิดจากบุคคลรอบตัวผู้ป่วย เช่น สภาพเศรษฐกิจ สังคม ความรู้ในการดูแลสุขภาพของผู้ดูแล หรือการที่ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเด็กด้วยตนเอง เช่น จ้างคนมาเลี้ยงเด็ก หรือนำบุตรไปฝากไว้ที่ศูนย์เลี้ยงเด็ก สิ่งเหล่านี้ต่างเป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมให้เกิดโรคติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางเดินหายใจได้มากขึ้น<sup>1</sup>

เด็กที่ป่วยด้วยโรคติดเชื้อทางเดินหายใจเฉียบพลัน ส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะนำเด็กมาโรงพยาบาลด้วยอาการไข้สูง หายใจเร็ว หายใจหอบเหนื่อย ไอมีเสียงเสมหะครืดคราด ในลำคอ ซึมลง ชัก ไม่ยอมดื่มนมหรือเบื่ออาหาร หายใจเสียงดัง ตัวเขียว เป็นต้น เด็กที่มีอาการรุนแรง แพทย์จะให้

เข้ารับการรักษารักษาในโรงพยาบาล เมื่อเด็กเข้ารับการรักษารักษาในโรงพยาบาล เด็กจะได้รับการตรวจวินิจฉัยหาเชื้อโรคที่เป็นสาเหตุโดยการเจาะเลือดตรวจหาเชื้อ การถ่ายภาพรังสีของปอด การเจาะเลือดตรวจความเข้มข้นของออกซิเจนในเลือด หรือความสมดุลของสารน้ำและอิเล็กโทรไลต์ แพทย์จะให้การรักษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของปอด โดยเด็กอาจจะได้รับออกซิเจนผ่านทางอุปกรณ์ทางการแพทย์ต่างๆ เช่น Tent, Mask, Nasal cannula หรือเครื่องช่วยหายใจ เพื่อให้เด็กมีระดับความอิ่มตัวของออกซิเจนในหลอดเลือดแดงมากกว่าร้อยละ 95 ถ้ามีการอุดตันทางเดินหายใจชนิดรุนแรง เด็กอาจจะได้รับการใส่ท่อช่วยหายใจ การทำกายภาพบำบัดทรวงอก ได้แก่ การจัดท่าระบายเสมหะ การเคาะทรวงอก การสั่นทรวงอก และการดูดเสมหะ การพ่นฝอยละอองไอน้ำ การได้รับสารน้ำทางหลอดเลือด การได้รับยาปฏิชีวนะทางปากหรือฉีดเข้าทางหลอดเลือดดำ<sup>3</sup>

เด็กป่วยที่เข้ารับการรักษารักษาในโรงพยาบาลจะต้องเผชิญความกลัว ความเจ็บปวด และความเครียดจากความเจ็บป่วย พลัดพรากจากบุคคล รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่คุ้นเคย และต้องมาอยู่ท่ามกลางคนแปลกหน้าและสิ่งแวดล้อมที่ไม่คุ้นเคย หัตถการทางการแพทย์ที่ได้รับ รวมทั้งอุปกรณ์ทางการแพทย์ต่างๆ ผู้ปกครองจะเป็นบุคคลที่สำคัญที่มีบทบาทในการดูแลเด็กป่วยขณะรับการรักษาในโรงพยาบาล เพราะจะทำให้เด็กรู้สึกอบอุ่น ปลอดภัยมากขึ้น เมื่อได้อยู่กับผู้ใกล้ชิดและคุ้นเคยมาก่อน วิกฤตการเจ็บป่วยของเด็กจะทำให้ผู้ปกครองเกิดความวิตกกังวลและความเครียดได้<sup>4</sup> ดังการศึกษา ที่พบว่า สถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดด้านจิตใจต่อผู้ปกครองเด็กที่ติดเชื้อทางเดินหายใจ ได้แก่ เด็กไม่ยอมดื่มนมหรือรับประทานอาหาร ดุตนมหรือรับประทานอาหารน้อยลง เด็กมีอาการไข้ หายใจเร็ว หอบ ซึมลง หรือมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปจากเดิม<sup>4</sup> และสถานการณ์ที่เป็นสิ่งก่อความเครียดภายในบุคคลด้านจิตใจของผู้ปกครองเด็กป่วยที่ติดเชื้อทางเดินหายใจเฉียบพลันอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อผู้ปกครองเกิดความเครียด อาจส่งผลให้ผู้ปกครองมีอารมณ์ที่แปรปรวน เกิดความคิดสับสน ทำให้ความสามารถในการเผชิญปัญหาลดลงได้ และยังมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของผู้ปกครองด้วย<sup>5</sup> จากสิ่งเหล่านี้ทำให้

ผู้ปกครองมีความต้องการที่แตกต่างไปจากภาวะปกติได้ ซึ่งความต้องการ เป็นความปรารถนาบางสิ่งบางอย่างที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต หรือเพื่อรักษาภาวะสมดุลของการดำเนินชีวิตทั้งด้านร่างกายและจิตสังคม<sup>6</sup> ถ้าความต้องการนั้น ไม่ได้รับการตอบสนองหรือได้รับการตอบสนองน้อย ผู้ปกครองก็อาจจะไม่สามารถปรับตัว เพื่อรักษาสมดุลของตนเอง ขณะที่เด็กเข้ารับการรักษารักษาในโรงพยาบาลได้

จากสถิติการให้บริการ หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลนางรอง ซึ่งให้บริการผู้ป่วยเด็กที่ต้องเข้ารับการรักษารักษาตัวในโรงพยาบาล อายุตั้งแต่ 29 วัน ถึง 14 ปี ในปีงบประมาณ 2555-2557 พบว่า โรคติดเชื้อทางเดินหายใจ เป็นปัญหาที่พบใน 10 อันดับโรคแรก และมีผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางเดินหายใจ จำนวน 876, 787 และ 980 คน ตามลำดับ ซึ่งโรคที่พบบ่อย แยกตามการวินิจฉัยโรค ได้แก่ ปอดอักเสบ หลอดลมอักเสบ หิด คุรุบ ทอนซิลอักเสบ คออักเสบ หวัด ติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบน ไม่ระบุตำแหน่ง ระยะเวลานอนโรงพยาบาลเฉลี่ย 3 วัน จากสถิติการให้บริการ จะเห็นได้ว่า จำนวนผู้ป่วยเด็กที่เข้ารับการรักษารักษาตัวในโรงพยาบาล นางรองด้วยโรคติดเชื้อทางเดินหายใจมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยพบว่าผู้ป่วยเด็กเกือบทั้งหมดที่เข้ารับการรักษารักษาตัวในโรงพยาบาล มีผู้ปกครองโดยเฉพาะบิดาหรือมารดาทำหน้าที่ให้การดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด ดังนั้น ผู้ปกครองของเด็ก กลุ่มนี้ จึงเป็นสิ่งแวดล้อมใกล้ชิดที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ผู้ป่วยเด็กได้รับการดูแลและฟื้นฟูจากอาการเจ็บป่วย สอดคล้องกับการศึกษา<sup>6</sup> ที่กล่าวไว้ว่า การให้การพยาบาลที่ตระหนักถึงความสำคัญของความต้องการของมารดาหรือผู้ปกครอง จะเกิดประโยชน์ต่อมารดาหรือผู้ปกครองและผู้ป่วยเด็กในหลายๆ ด้าน ได้แก่ 1) ลดความวิตกกังวลและความเครียดลง ซึ่งมีผลทำให้ระดับความเครียด ความวิตกกังวลในผู้ป่วยเด็กลดลง 2) มารดาหรือผู้ปกครองสามารถเผชิญกับปัญหาต่างๆ ในขณะที่เด็กเข้ารับการรักษารักษาในโรงพยาบาลได้ดีขึ้น 3) มารดาหรือผู้ปกครองมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นดีขึ้น มีความเข้าใจสถานการณ์ต่างๆ ในโรงพยาบาลดีขึ้น 4) มารดาหรือผู้ปกครองมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น และให้การดูแลเอาใจใส่เด็กได้ดีขึ้น ส่งผลให้เด็กมีการฟื้นฟู

จากภาวะเจ็บป่วย สามารถกลับบ้านได้เร็วขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเด็กที่มีการติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางเดินหายใจที่เข้ารับการรักษาทันทีในโรงพยาบาลนางรอง เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน จัดบริการพยาบาลให้เหมาะสมและครอบคลุมในกลุ่มผู้ปกครองและผู้ป่วยเด็ก เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพบริการพยาบาลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

### วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเด็กที่มีการติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางเดินหายใจที่เข้ารับการรักษาทันทีในโรงพยาบาลนางรองใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ความต้องการด้านข้อมูลและการให้การปรึกษา 2) ความต้องการด้านการรักษาพยาบาล 3) ความต้องการด้านบทบาทมารดาหรือผู้ปกครอง 4) ความต้องการการได้รับการสนับสนุนด้านจิตใจและสังคม 5) ความต้องการได้รับสิทธิส่วนบุคคลและการตอบสนองทางด้านร่างกาย

### วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คือ ผู้ปกครองเด็กที่มีการติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางเดินหายใจที่เข้ารับการรักษาทันทีในโรงพยาบาลนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองทุกรายของเด็กอายุ 29 วันถึง 14 ปี ที่มีการติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางเดินหายใจที่เข้ารับการรักษาทันทีในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 147 คน ใช้เกณฑ์การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ดังนี้ 1) ต้องเป็นบิดา มารดา ญาติใกล้ชิด และ/หรือผู้ดูแลเด็กขณะเด็กเข้ารับการรักษาทันทีในโรงพยาบาลนางรอง และแพทย์วินิจฉัยว่าเด็กว่าเป็นปอดอักเสบ หอบหืดอักเสบ ครุฑทองวิลออักเสบ คออักเสบ หวัด ติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบน ไม่ระบุตำแหน่ง 2) ยินดีร่วมมือในการศึกษา

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครองและผู้ป่วยเด็ก แบบสอบถามความต้องการของผู้ปกครองเด็กที่มีการติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางเดินหายใจที่เข้ารับการรักษาทันทีในโรงพยาบาล โดยผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการทบทวนแนวคิดความต้องการของบุคคล ความต้องการและการตอบสนองความต้องการของเด็กป่วย

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

### ผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครองและผู้ป่วยเด็ก ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นมารดา (ร้อยละ 70.75) อายุเฉลี่ย 33 ปี (S.D. 11.10) มีอายุระหว่าง 30-34 ปี (ร้อยละ 20.41) มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 25.85) ผู้ปกครองรับรู้ว่าเด็กเจ็บป่วยอาการระดับรุนแรงปานกลาง (ร้อยละ 44.89) ผู้ปกครองส่วนใหญ่เคยนำเด็กเข้ารับการรักษาทันทีในโรงพยาบาล (ร้อยละ 62.59) เข้ารับการรักษาก่อน 1-3 ครั้ง (ร้อยละ 40.14) เด็กส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 1 ปี 1 วัน - 3 ปี (ร้อยละ 49.66) ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นปอดอักเสบ (ร้อยละ 53.74) ส่วนใหญ่ได้รับการรักษาหลายวิธีร่วมกัน โดยได้รับยาต้านทานทางปาก (ร้อยละ 91.84)

ความต้องการของผู้ปกครองเด็กที่มีการติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางเดินหายใจที่เข้ารับการรักษาทันทีในโรงพยาบาล พบว่า ความต้องการของผู้ปกครองเด็กที่มีการติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางเดินหายใจที่เข้ารับการรักษาทันทีในโรงพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 2.91$ ) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความต้องการด้านบทบาทมารดาหรือผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.06$ ) รองลงมาตามลำดับ คือ ความต้องการได้รับสิทธิส่วนบุคคลและการตอบสนองทางด้านร่างกาย ( $\bar{X} = 3.02$ ) ความต้องการด้าน

ข้อมูลและการให้การปรึกษา ( $\bar{X} = 3.02$ ) ความต้องการ การสนับสนุนด้านจิตใจและสังคม ( $\bar{X} = 2.49$ ) ดังตาราง 1  
ด้านการรักษาพยาบาล ( $\bar{X} = 2.94$ ) ความต้องการการได้รับ

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของผู้ปกครองเด็กฯ จำแนกตามรายด้าน และโดยรวม  
(n = 147)

| ลำดับที่ | ความต้องการของผู้ปกครองเด็กที่มีการติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางเดินหายใจที่ได้รับการรักษาตัวในโรงพยาบาลนางรอง | $\bar{X}$ | S.D. | ระดับ   |
|----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|---------|
| 1.       | 3. ความต้องการด้านบทบาทมารดาหรือผู้ปกครอง                                                                   | 3.06      | .63  | มาก     |
| 2.       | 5. ความต้องการได้รับสิทธิส่วนบุคคลและการตอบสนองทางด้านร่างกาย                                               | 3.02      | .67  | มาก     |
| 3.       | 1. ความต้องการด้านข้อมูลและการให้การปรึกษา                                                                  | 3.02      | .54  | มาก     |
| 4.       | 2. ความต้องการด้านการรักษาพยาบาล                                                                            | 2.94      | .61  | มาก     |
| 5.       | 4. ความต้องการการได้รับการสนับสนุนด้านจิตใจและสังคม                                                         | 2.49      | .70  | ปานกลาง |
| รวม      |                                                                                                             | 2.91      | .55  | มาก     |

ส่วนความต้องการของผู้ปกครองรายข้อ ดังตารางที่ 2-6 ข้อความที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก ส่วนใหญ่เป็นความต้องการด้านข้อมูลและการให้การปรึกษา คือ 1) ต้องการทราบว่าเด็กป่วยเป็นโรคอะไร 2) ต้องการให้แพทย์แจ้งแนวทางการรักษาหลังจากตรวจเด็กทุกครั้ง 3) ต้องการทราบว่าอาการของเด็กดีขึ้นหรือไม่ ความต้องการ

ของผู้ปกครองรายข้อ ข้อความที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับสุดท้าย คือ 1) ต้องการพักรักษาตัวในห้องพิเศษ 2) ต้องการให้พยาบาล/พนักงานแนะนำให้รู้จักญาติที่อยู่ข้างเตียง 3) ต้องการให้พยาบาลติดต่อสังคมสงเคราะห์ช่วยเหลือเรื่องค่ารักษาพยาบาลที่ต้องจ่ายเพิ่ม

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการด้านบทบาทมารดาหรือผู้ปกครองของผู้ปกครองเด็กฯ จำแนกรายข้อ (n = 147)

| ลำดับที่ | ความต้องการด้านบทบาทมารดาหรือผู้ปกครอง                                                                                                             | $\bar{X}$ | S.D. | ระดับ |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|-------|
| 1.       | 1. ต้องการทราบวิธีการประเมินหรือดูอาการที่เปลี่ยนแปลงของเด็ก จะได้แจ้งอาการให้พยาบาลทราบได้ทันที                                                   | 3.13      | .75  | มาก   |
| 2.       | 3. ต้องการให้พยาบาลสอนวิธีการเช็ดตัวลดไข้ การดูแลขณะพ่นฝอย ละอองยา การเคาะปอด จะได้มีความมั่นใจขณะดูแลมากขึ้น                                      | 3.09      | .78  | มาก   |
| 3.       | 5. ต้องการให้โรงพยาบาลเตรียมเสื้อผ้าที่ใส่พอดีตัวสำหรับเด็ก และมืออย่างเพียงพอ                                                                     | 3.08      | .88  | มาก   |
| 4.       | 4. ต้องการอยู่เป็นเพื่อนเด็กทุกครั้ง เมื่อต้องให้การรักษาพยาบาล                                                                                    | 3.08      | .87  | มาก   |
| 5.       | 2. ต้องการให้พยาบาลสอนการดูแลเด็กขณะที่เด็กมีอุปกรณ์การรักษา เพื่อจะได้ไม่รู้สึกกลัวเวลาให้การดูแล เช่น การเปลี่ยนเสื้อผ้าขณะมีสายน้ำเกลือ เป็นต้น | 2.92      | .90  | มาก   |

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการได้รับสิทธิส่วนบุคคลและการตอบสนองทางด้านร่างกายของผู้ปกครองเด็กที่ฯ จำแนกรายข้อ (n = 147)

| ลำดับที่ | ความต้องการได้รับสิทธิส่วนบุคคลและการตอบสนองทางด้านร่างกาย                                                      | $\bar{X}$ | S.D. | ระดับ |
|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|-------|
| 1.       | 1. ต้องการห้องน้ำ ห้องส้วม ที่สะอาดและไม่สกปรกเหม็น                                                             | 3.39      | .71  | มาก   |
| 2.       | 2. ต้องการให้มีพัดลมหรือการระบายอากาศที่ดีในห้องผู้ป่วย                                                         | 3.26      | .78  | มาก   |
| 3.       | 5. ต้องการจัดให้มีหนังสือพิมพ์ นิตยสาร สำหรับผู้ใหญ่                                                            | 2.95      | .92  | มาก   |
| 4.       | 6. ต้องการให้มีอุปกรณ์สำหรับซักผ้าและตากผ้าอย่างเพียงพอ                                                         | 2.95      | .92  | มาก   |
| 5.       | 3. ต้องการจัดให้มีที่นอนสำหรับญาติภายในห้องผู้ป่วย                                                              | 2.93      | .97  | มาก   |
| 6.       | 4. ต้องการให้มีมู่มนั่งพักผ่อนหรือที่นั่งสำหรับญาติ เพื่อผ่อนคลาย<br>อิริยาบถและนั่งคุยกันบริเวณหน้าห้องผู้ป่วย | 2.92      | .85  | มาก   |

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการด้านข้อมูลและการให้การปรึกษาของผู้ปกครองเด็กที่ฯ จำแนกรายข้อ (n = 147)

| ลำดับที่ | ความต้องการด้านข้อมูลและการให้การปรึกษา                                                                                                            | $\bar{X}$ | S.D. | ระดับ   |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|---------|
| 1.       | 1. ต้องการทราบว่าเด็กป่วยเป็นโรคอะไร                                                                                                               | 3.48      | .72  | มาก     |
| 2.       | 4. ต้องการให้แพทย์แจ้งแนวทางการรักษาหลังจากตรวจเด็กทุกครั้ง                                                                                        | 3.48      | .72  | มาก     |
| 3.       | 6. ต้องการทราบว่าอาการของเด็กดีขึ้นหรือไม่                                                                                                         | 3.48      | .69  | มาก     |
| 4.       | 2. ต้องการทราบสาเหตุที่เด็กเจ็บป่วยในครั้งนี้                                                                                                      | 3.45      | .66  | มาก     |
| 5.       | 7. ต้องการทราบว่าอาการเจ็บป่วยครั้งนี้มีผลเสียที่อาจจะเกิดขึ้นกับเด็กหรือไม่                                                                       | 3.44      | .68  | มาก     |
| 6.       | 11. ต้องการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลเด็ก เพื่อให้มีการฟื้นฟู<br>จากการเจ็บป่วยได้เร็วขึ้น                                                      | 3.44      | .66  | มาก     |
| 7.       | 3. ต้องการทราบผลการเลือด ผลการเอกซเรย์ว่าผิดปกติหรือไม่                                                                                            | 3.42      | .75  | มาก     |
| 8.       | 8. ต้องการทราบเหตุผลเกี่ยวกับการรักษาที่เด็กได้รับ                                                                                                 | 3.12      | .79  | มาก     |
| 9.       | 14. ต้องการให้แพทย์ พยาบาล พนักงน ตอบคำถามด้วยคำที่เข้าใจง่าย<br>ไม่ใช่ศัพท์ทางการแพทย์                                                            | 2.89      | .98  | มาก     |
| 10.      | 5. ต้องการทราบระยะเวลาการนอนในโรงพยาบาลครั้งนี้                                                                                                    | 2.76      | .90  | มาก     |
| 11.      | 12. ต้องการทราบค่ารักษาพยาบาลและค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายเพิ่ม                                                                                         | 2.57      | 1.05 | มาก     |
| 12.      | 10. ต้องการทราบระเบียบการปฏิบัติตัวในห้องผู้ป่วย เช่น<br>ระเบียบการเยี่ยม การอยู่เฝ้าผู้ป่วย เป็นต้น<br>อิริยาบถและนั่งคุยกันบริเวณหน้าห้องผู้ป่วย | 2.44      | .86  | ปานกลาง |
| 13.      | 9. ต้องการได้รับคำแนะนำให้รู้จักสถานที่ต่างๆ ในห้องผู้ป่วย<br>เช่น ห้องน้ำ ที่เก็บของใช้ ที่ทิ้งขยะ เป็นต้น                                        | 2.36      | .99  | ปานกลาง |
| 14.      | 13. ต้องการให้พยาบาลติดต่อสังคมสงเคราะห์ช่วยเหลือ<br>เรื่องค่ารักษาพยาบาลที่ต้องจ่ายเพิ่ม                                                          | 1.95      | 1.26 | ปานกลาง |

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการด้านการรักษาพยาบาลของผู้ปกครองเด็กฯ จำแนกรายข้อ (n = 147)

| ลำดับที่ | ความต้องการด้านการรักษาพยาบาล                                                                                                        | $\bar{X}$ | S.D. | ระดับ   |
|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|---------|
| 1.       | 2. ต้องการให้แพทย์พยาบาล มารักษาอาการโดยทันที เมื่อเด็กมีอาการ ไม่ดี                                                                 | 3.46      | .66  | มาก     |
| 2.       | 5. ต้องการได้รับการตรวจร่างกายจากแพทย์โดยตรง                                                                                         | 3.31      | .77  | มาก     |
| 3.       | 7. ต้องการให้พยาบาลใส่ใจ มาดูเด็กทันที เมื่อผู้ปกครองร้องขอ                                                                          | 3.30      | .73  | มาก     |
| 4.       | 11. ต้องการทราบแนวทางการรักษา หากมีการเปลี่ยนแปลงขอให้แจ้งให้ทราบทันที                                                               | 3.30      | .73  | มาก     |
| 5.       | 4. อุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์ที่ใช้กับเด็ก ต้องมีมาตรฐาน และทันสมัย                                                             | 3.25      | .80  | มาก     |
| 6.       | 6. ต้องการให้แพทย์พูดคุยอย่างเป็นกันเอง เพื่อที่จะได้กล้าสอบถามอาการเด็ก                                                             | 3.24      | .77  | มาก     |
| 7.       | 8. ต้องการให้พยาบาลสัมผัสเด็กด้วยความนุ่มนวล เบามือ                                                                                  | 3.24      | .75  | มาก     |
| 8.       | 1. ต้องการคำอธิบายอย่างชัดเจนก่อนให้การพยาบาลทุกครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องที่ทำให้เจ็บปวด เช่น การรักษา การทำหัตถการต่างๆ เป็นต้น | 3.12      | .90  | มาก     |
| 9.       | 10. ต้องการให้ทีมการพยาบาลมาตรวจเยี่ยมพูดคุยที่เตียงทุกวัน                                                                           | 2.71      | .90  | มาก     |
| 10.      | 13. ต้องการให้มีหนังสืออ่านเล่น การ์ตูน สำหรับเด็ก                                                                                   | 2.63      | 1.00 | มาก     |
| 11.      | 12. ต้องการให้มีของเล่นหรือมุมของเล่นให้เด็ก                                                                                         | 2.58      | 1.04 | มาก     |
| 12.      | 9. ต้องการให้พนักงานช่วยเหลือในการเช็ดตัว เปลี่ยนเสื้อผ้าเด็ก เป็นต้น                                                                | 2.26      | 1.09 | ปานกลาง |
| 13.      | 3. ต้องการพักรักษาตัวในห้องพิเศษ                                                                                                     | 1.84      | 1.39 | ปานกลาง |

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการการได้รับการสนับสนุนด้านจิตใจและสังคมของผู้ปกครองเด็กฯ จำแนกรายข้อ (n = 147)

| ลำดับที่ | ความต้องการการได้รับการสนับสนุนด้านจิตใจและสังคม                                         | $\bar{X}$ | S.D. | ระดับ   |
|----------|------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|---------|
| 1.       | 3. ต้องการให้เจ้าหน้าที่ทุกคนพูดจาไพเราะ ใส่ใจเวลาที่ท่านสอบถาม หรือต้องการความช่วยเหลือ | 3.36      | .71  | มาก     |
| 2.       | 1. ต้องการให้มีญาติมาสับเปลี่ยนดูแลเด็กบ้าง เพื่อที่จะได้มีเวลาพักผ่อน                   | 2.52      | .92  | มาก     |
| 3.       | 2. ต้องการให้พยาบาลหรือพนักงานมาสอบถาม/ช่วยเหลือขณะทำกิจวัตรประจำวันให้เด็ก              | 2.47      | .94  | ปานกลาง |
| 4.       | 5. ต้องการให้มีการเปิดบทสนทนาผ่อนคลายก่อนนอนทุกวัน                                       | 2.20      | 1.05 | ปานกลาง |
| 5.       | 4. ต้องการให้พยาบาล/พนักงานแนะนำให้รู้จักญาติที่อยู่ข้างเตียง                            | 1.90      | 1.11 | ปานกลาง |



## อภิปรายผล

ผู้ปกครองเด็กที่มีการติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางเดินหายใจที่เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลนางรองมีความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้ปกครองที่ต้องดูแลเด็กที่กำลังเจ็บป่วยและต้องเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล กำลังอยู่ในภาวะถูกคุกคามทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม แบบแผนการดำเนินชีวิตเปลี่ยนไป ต้องมาดูแลเด็กที่โรงพยาบาล ไม่สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเหมือนที่อยู่บ้านได้ ต้องตอบสนองความต้องการของเด็กป่วยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อให้เด็กพ้นหายจากการเจ็บป่วย และสามารถกลับบ้านได้โดยเร็ว ผู้ปกครองจึงแสดงออกถึงความต้องการ เพื่อให้ได้รับการตอบสนอง เพื่อที่ชีวิตจะได้กลับเข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็วที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องธรรมชาติของมนุษย์เกี่ยวข้องกับความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่กล่าวไว้ว่า มนุษย์มีความต้องการ ความต้องการของมนุษย์จะเริ่มจากสิ่งที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและเมื่อความต้องการนั้นๆ ได้รับการตอบสนองแล้ว บุคคลก็จะมีความต้องการในลำดับที่สูงขึ้น<sup>7</sup>

เมื่อพิจารณารายด้าน ผลการวิจัย พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก สอดคล้องกับผลการศึกษา<sup>3</sup> ที่พบว่า ความต้องการของผู้ปกครองเด็กโรคติดเชื้อทางเดินหายใจเฉียบพลันขณะที่เด็กนอนรักษาตัวในโรงพยาบาล มีความต้องการระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านข้อมูลข่าวสาร (ร้อยละ 98.3) ด้านบทบาทของผู้ปกครอง (ร้อยละ 96.7) ด้านการรักษาพยาบาล (ร้อยละ 86.6) ด้านการได้รับการสนับสนุนด้านจิตใจ (ร้อยละ 73.3) และด้านการได้รับสิทธิส่วนบุคคลและการตอบสนองด้านร่างกาย (ร้อยละ 51.7) ซึ่งการให้การพยาบาลที่ตระหนักถึงความสำคัญของความต้องการของมารดาหรือผู้ปกครอง จะเกิดประโยชน์ต่อมารดาหรือผู้ปกครองและผู้ป่วยเด็กในหลายๆ ด้าน ได้แก่ 1) ลดความวิตกกังวลและความเครียดลง ซึ่งมีผลทำให้ระดับความเครียด ความวิตกกังวลในผู้ป่วยเด็กลดลง 2) มารดาหรือผู้ปกครองสามารถเผชิญกับปัญหาต่างๆ ในขณะที่เด็กเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลได้ดีขึ้น 3) มารดาหรือ

ผู้ปกครองมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นดีขึ้น มีความเข้าใจสถานการณ์ต่างๆ ในโรงพยาบาลดีขึ้น 4) มารดาหรือผู้ปกครองมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น และให้การดูแลเอาใจใส่เด็กได้ดีขึ้น<sup>6</sup> ส่งผลให้เด็กมีการพ้นหายจากภาวะเจ็บป่วยสามารถกลับบ้านได้เร็วขึ้น

1. ความต้องการด้านบทบาทมารดาหรือผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่  $(\bar{X} = 3.06)$  สอดคล้องกับผลการศึกษาที่ผ่านมา<sup>6,8,9,3</sup> ที่พบว่า ความต้องการด้านบทบาทของผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 96.7) การที่ผู้ปกครองมีความต้องการด้านบทบาทมารดาหรือผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก เด็กที่ป่วยส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่า 5 ปี ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองหรือตอบสนองความต้องการของตนเองได้ เด็กต้องการให้พยาบาล/ผู้ปกครองคอยดูแล ต้องการการปลอบโยนเมื่อเด็กได้รับความไม่สุขสบายทางร่างกายและเมื่อเกิดความขัดข้องทางจิตใจและอารมณ์ การอุ้มชู กอดรัด สัมผัส หรือเพียงรอยยิ้ม จะช่วยให้เกิดความอบอุ่นใจ มั่นใจในผู้ให้กรพยาบาล/ดูแลมากขึ้น ผู้ปกครองจึงเป็นผู้ที่เด็กต้องการให้เป็นผู้ดูแลใกล้ชิดมากที่สุด ดังนั้น ผู้ปกครองจึงมีความต้องการที่จะอยู่ดูแลเด็กตลอดเวลา เพราะจะไม่ทำให้เด็กรู้สึกกลัว และเมื่อเด็กต้องการกำลังใจหรือช่วยเหลือตนเอง เช่น รับประทานอาหาร รับประทานยา เปลี่ยนเสื้อผ้า ผู้ปกครองจะเป็นบุคคลที่เด็กไว้วางใจที่สุด และเด็กจะรู้สึกปลอดภัยที่สุดเมื่อผู้ปกครองอยู่ใกล้ๆ 10 อีกทั้ง เวลาเด็กป่วยเด็กจะรู้สึกไม่สบายตัว อ่อนแอ ร้องไห้บ่อย เด็กเล็กไม่สามารถพูดบอกความต้องการของตนเองได้ เด็กโตไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เหมือนปกติ และอาการแสดงของการเจ็บป่วยที่ทำให้เด็กรู้สึกไม่สบายตัว แต่ไม่สามารถบอกผู้ปกครองได้ ผู้ปกครองจึงต้องรู้จักสังเกต ประเมินอาการของเด็ก และให้การดูแล เพื่อให้เด็กรู้สึกสุขสบายและหายจากอาการที่เป็นอยู่โดยเร็ว เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการด้านบทบาทมารดาหรือผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก ข้อความที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ต้องการทราบวิธีการประเมินหรือดูอาการที่เปลี่ยนแปลงของเด็ก จะได้แจ้งอาการให้พยาบาลทราบได้ทันที  $(\bar{X} = 3.13)$  รองลงมา คะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ได้แก่ ต้องการให้



พยาบาลสอนวิธีการเช็ดตัวลดไข้ การดูแลขณะพ่นฝอยละอองยา การเคาะปอด จะได้มีความมั่นใจขณะดูแลมากขึ้น ต้องการให้โรงพยาบาลเตรียมเสื้อผ้าที่ใส่พอดีตัวสำหรับเด็กและมีย่างเพียงพอ ต้องการอยู่เป็นเพื่อนเด็กทุกครั้งเมื่อต้องให้การรักษายาบาล ( $\bar{X}$  = 3.09, 3.08, 3.08 ตามลำดับ) จะเห็นได้ว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความต้องการแสดงบทบาทมารดาหรือผู้ปกครองในการดูแลเด็กด้วยตนเอง ส่วนความต้องการต้องการให้พยาบาลสอนการดูแลเด็กขณะที่เด็กมีอุปกรณ์การรักษา เพื่อจะได้ไม่รู้สึกกลัวเวลาให้การดูแล เช่น การเปลี่ยนเสื้อผ้าขณะมีสายน้ำเกลือ เป็นต้น ( $\bar{X}$  = 2.92) เป็นความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เด็กส่วนใหญ่เคยนอนโรงพยาบาลมาก่อนแล้ว ผู้ปกครองเคยมีประสบการณ์ในการดูแล และผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นมารดา ซึ่งต้องปฏิบัติบทบาทของการดูแลบุตรอยู่แล้ว จึงมีความต้องการในข้อนี้น้อย

2. ความต้องการได้รับสิทธิส่วนบุคคลและการตอบสนองทางด้านร่างกายอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.02) สอดคล้องกับผลการศึกษา<sup>3</sup> ที่พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการด้านการได้รับสิทธิส่วนบุคคลและการตอบสนองด้านร่างกายอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 51.7) ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ความต้องการทางด้านร่างกาย เป็นความต้องการตามธรรมชาติ และจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน หากทุกคนได้รับการตอบสนองทางด้านร่างกายที่ดี ก็สามารถลดความเครียดที่อาจจะเกิดขึ้นได้ สอดคล้องกับแนวคิดความต้องการของบุคคล ที่กล่าวไว้ว่า ความต้องการทางด้านร่างกาย เป็นความต้องการทางชีววิทยาหรือความต้องการทางกายภาพ เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานอันดับแรกหรือขั้นต่ำสุดของมนุษย์ซึ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต เป็นความต้องการที่จำเป็นสำหรับชีวิต เป็นความต้องการเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ของมนุษย์ เพื่อการมีชีวิตอยู่ เป็นความต้องการที่มีมาตั้งแต่กำเนิด เป็นความต้องการที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ จึงเป็นความต้องการพื้นฐานที่จะขาดเสียมิได้ ความต้องการชนิดนี้หากไม่ได้รับการตอบสนอง จะมีความรู้สึกถึงเครียดอยู่ตลอดเวลา และมีความกระวนกระวาย เช่น ความต้องการอากาศหายใจ อาหาร ความอบอุ่น น้ำ ยารักษาโรค อุณหภูมิที่เหมาะสม เครื่องนุ่งห่ม การเคลื่อนไหวทาง

ร่างกาย การขับถ่าย ความต้องการเรื่องเพศ การพักผ่อนนอนหลับ ที่อยู่อาศัย ถ้าขาดความต้องการประเภทนี้ เพียงประการใดประการหนึ่งชีวิตจะต้องมีอันเป็นไป เพราะความต้องการนี้เป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับมนุษย์ทุกคนจะขาดเสียมิได้<sup>7</sup> เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการได้รับสิทธิส่วนบุคคลและการตอบสนองทางด้านร่างกายส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ข้อความที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ต้องการห้องน้ำ ห้องส้วม ที่สะอาดและไม่มีกลิ่นเหม็น ( $\bar{X}$  = 3.39) รองลงมา ได้แก่ ต้องการให้มีพัดลมหรือการระบายอากาศที่ดีในหอผู้ป่วย ( $\bar{X}$  = 3.26) จะเห็นได้ว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะดำรงชีวิตประจำวันได้สะดวกสบายเหมือนอยู่บ้านมากที่สุด เพื่อให้ผู้ปกครองจะได้ดูแลเด็กป่วยได้อย่างเต็มที่ ส่วนความต้องการให้มีม่านบังพิก่อนหรือที่นั่งสำหรับญาติเพื่อผ่อนคลายอิริยาบถและนั่งคุยกันบริเวณหน้าหอผู้ป่วย ( $\bar{X}$  = 2.92) เป็นความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องดูแลเด็กที่มีอุปกรณ์ติดตัว เช่น สายน้ำเกลือ ได้รับออกซิเจน จึงไม่สะดวกที่มานั่งเล่นที่หน้าหอผู้ป่วย จึงมีความต้องการในข้อนี้น้อย

3. ความต้องการด้านข้อมูลและการให้การปรึกษายู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.02) มีค่าเฉลี่ยรองจากความต้องการด้านบทบาทมารดาหรือผู้ปกครอง ( $\bar{X}$  = 3.06) สอดคล้องกับผลการศึกษา<sup>6,8,3</sup> ที่พบว่า ความต้องการด้านข้อมูลและการให้การปรึกษาของผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก การที่ความต้องการด้านนี้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายอย่าง ได้แก่ 1) เมื่อเด็กเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับโรคที่เด็กเจ็บป่วย เช่น ไม่ทราบว่าเด็กป่วยเป็นโรคอะไร ไม่ทราบสาเหตุของการเจ็บป่วย ไม่รู้จักบุคลากรที่ให้การรักษา ไม่ทราบแนวทางในการปฏิบัติตัวเมื่ออยู่ในโรงพยาบาล ผู้ปกครองจึงมีความต้องการที่จะได้รับทราบข้อมูลต่างๆ ที่ตรงตามความเป็นจริง โดยใช้ภาษาที่เข้าใจได้ง่าย ไม่ใช้ศัพท์ทางการแพทย์<sup>6</sup> 2) สภาพของหอผู้ป่วยและกฎระเบียบของหอผู้ป่วย ซึ่งผู้ปกครองที่ไม่เคยนำเด็กเข้ารับการรักษาด่วนในโรงพยาบาลจะไม่คุ้นเคยกับหอผู้ป่วยและกฎระเบียบของหอผู้ป่วย ผู้ปกครองจึงต้องการให้มีการแนะนำสถานที่

เช่น ห้องพัก ห้องน้ำ ที่เก็บของใช้ การเก็บของที่ใช้แล้ว การทิ้งขยะ การตากผ้า การทำความสะอาดของใช้ต่างๆ ระเบียบการเยี่ยม เพื่อที่จะได้ปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง ไม่รบกวนผู้อื่น และให้การดูแลเด็กได้อย่างสะดวกเหมือนอยู่ที่บ้าน 3) ผู้ปกครองบางส่วนไม่เคยมีประสบการณ์ดูแลเด็กป่วยในโรงพยาบาล ไม่มีความรู้เกี่ยวกับโรคและการดูแลสุขภาพเด็ก จึงต้องการได้รับคำแนะนำหรือการปรึกษาจากพยาบาล และทีมสุขภาพอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการด้านข้อมูลและการให้การปรึกษารายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ข้อความที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ต้องการทราบว่าเด็กป่วยเป็นโรคอะไร ต้องการให้แพทย์แจ้งแนวทางการรักษาหลังจากตรวจเด็กทุกครั้ง และต้องการทราบว่าอาการของเด็กดีขึ้นหรือไม่ ( $\bar{X}$  = 3.48) รองลงมา ได้แก่ ต้องการทราบสาเหตุที่เด็กเจ็บป่วยในครั้งนี้ ( $\bar{X}$  = 3.45) ส่วนต้องการทราบว่าการเจ็บป่วยครั้งนี้มีผลเสียที่อาจจะเกิดขึ้นกับเด็กหรือไม่ ต้องการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลเด็กเพื่อให้มีการฟื้นฟูหายจากการเจ็บป่วยได้เร็วขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ( $\bar{X}$  = 3.44) ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ปกครองมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับภาวะเจ็บป่วย การที่ได้ทราบแนวทางการรักษาและโรคที่เป็น จะทำให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจความรุนแรงและภาวะของการเจ็บป่วยตามความเป็นจริง จะทำให้ผู้ปกครองคลายความวิตกกังวลลงได้ ส่วนต้องการให้พยาบาลติดต่อสังคมสงเคราะห์ช่วยเหลือเรื่องค่ารักษาพยาบาลที่ต้องจ่ายเพิ่ม ( $\bar{X}$  = 1.95) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากเด็กอายุ 0-12 ปี และเด็กมัธยมต้น ใช้สิทธิประกันสุขภาพถ้วนหน้า (ยกเว้นการร่วมจ่ายค่าบริการ 30 บาท) ในการรักษาอยู่แล้ว ผู้ปกครองจึงไม่วิตกกังวลกับค่าใช้จ่าย

4. ความต้องการด้านการรักษาพยาบาลอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 2.94) มีค่าเฉลี่ยรองลงมาจากความต้องการด้านบทบาทมารดาหรือผู้ปกครอง ( $\bar{X}$  = 3.06) ความต้องการด้านข้อมูลและการให้การปรึกษา และความต้องการได้รับสิทธิส่วนบุคคลและการตอบสนองทางด้านร่างกาย ( $\bar{X}$  = 3.02) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา 6,3 ที่พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการด้านการรักษาพยาบาลในระดับมาก (ร้อยละ 86.6) การที่ผู้ปกครองมีความต้องการด้านการ

รักษาพยาบาลในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก 1) เด็กที่มีการติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางเดินหายใจ จะมีอาการแสดงรุนแรงและมีอาการที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น มีอาการไข้สูง ไอมีเสมหะเหนียว หายใจหอบ บางคนมีอาการเขียว ซึมลง อาการต่างๆ เหล่านี้ ทำให้ผู้ปกครองรู้สึกเครียดและเกิดความวิตกกังวลว่า อาการเหล่านี้จะเป็นอันตรายต่อเด็กหรือไม่ อีกทั้งเมื่อเด็กต้องเข้ารับการรักษาด่วนในโรงพยาบาล จำเป็นต้องได้รับตรวจหาสาเหตุ เพื่อให้วินิจฉัยและรักษาพยาบาลได้ถูกต้องตามโรคที่เป็น จึงอาจจำเป็นต้องมีการเจาะเลือด ให้สารน้ำ ให้ยาทางหลอดเลือดดำ ได้รับการดูดเสมหะ ได้รับการเคาะปอด พ่นละอองฝอย เจาะเลือดที่ปลายนิ้ว ได้รับการออกซิเจนแบบครอบศีรษะ (O2-Box) แบบครอบจมูก (Mask) แบบใส่จมูก (Nasal cannular)<sup>3</sup> ซึ่งผู้ปกครองบางส่วนไม่เข้าใจแนวทางการรักษา 2) ผู้ปกครองบางส่วนอายุน้อย ยังไม่เคยมีประสบการณ์ในการดูแลเด็กป่วย และผู้ปกครองบางส่วนเป็นผู้สูงอายุ การที่เด็กได้รับการรักษาหลายอย่างและมีอุปกรณ์ติดตัว จึงเกิดความกลัว ทำให้ผู้ปกครองมีความรู้สึกถึงความไม่แน่นอนเกี่ยวกับการเจ็บป่วยของเด็ก ไม่ทราบว่าอาการของเด็กจะดีขึ้นหรือไม่ กลัวการสูญเสีย เมื่อเด็กมีอาการเปลี่ยนแปลงหรืออาการผิดปกติ ผู้ปกครองจึงต้องการความช่วยเหลือจากแพทย์หรือพยาบาล และต้องการอยู่กับเด็กขณะได้ตรวจรักษาพยาบาล 3) เด็กส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่า 5 ปี ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ และจะเกิดความกลัว เนื่องจากการรักษาทำให้เด็กรู้สึกเจ็บ และผู้ให้การรักษาเป็นบุคคลแปลกหน้าซึ่งเด็กไม่คุ้นชิน และไม่ให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาลโดยง่าย ทำให้ผู้ปกครองรู้สึกเครียดและกังวลใจ เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการด้านการรักษาพยาบาลรายชื่ออยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ข้อความที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ต้องการให้แพทย์พยาบาลมารักษาอาการโดยทันที เมื่อเด็กมีอาการไม่ดี ( $\bar{X}$  = 3.46) รองลงมา ค่ะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ได้แก่ ต้องการได้รับการตรวจร่างกายจากแพทย์โดยตรง ต้องการให้พยาบาลใส่ใจ มาดูเด็กทันที เมื่อผู้ปกครองร้องขอ ต้องการทราบแนวทางการรักษา หากมีการเปลี่ยนแปลงขอให้แจ้งให้ทราบทันที ( $\bar{X}$  = 3.31, 3.30,

3.27 ตามลำดับ) ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ปกครองมีความไว้วางใจบุคลากรทางการแพทย์ในการรักษาภาวะเจ็บป่วยของเด็ก เมื่อเด็กมีอาการไม่ดีหรือมีอาการเปลี่ยนแปลงที่ผู้ปกครองไม่สามารถดูแลได้เอง ก็ต้องการบุคคลที่มีความรู้เข้ามาช่วยดูแลตามมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อที่เด็กจะได้ไม่มีอาการรุนแรงมากขึ้น และการที่ผู้ปกครองต้องการทราบแนวทางการรักษาและอาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพราะผู้ปกครองจะได้มีข้อมูลในการตัดสินใจ เพื่อเลือกแนวทางการรักษาที่ดีที่สุดให้กับเด็ก เพื่อจะได้เกิดความมั่นใจว่า เด็กจะได้รับการดูแลอย่างถูกต้องและมีความปลอดภัยในชีวิต ส่วนต้องการพักรักษาตัวในห้องพักพิเศษ ( $\bar{X} = 1.84$ ) เป็นความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องจากเด็กอายุ 0-12 ปี และเด็กมัธยมต้น ใช้สิทธิประกันสุขภาพถ้วนหน้า (ยกเว้นการร่วมจ่ายค่าบริการ 30 บาท) ในการรักษาอยู่แล้ว ผู้ปกครองไม่ต้องการมีภาระในการจ่ายค่าห้องเพิ่มขึ้น และอาจเนื่องจาก ทางหอผู้ป่วยได้จัดอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอแล้ว ผู้ปกครองบางส่วนจึงไม่ต้องการรักษาตัวในห้องพักพิเศษ

5. ความต้องการการได้รับการสนับสนุนด้านจิตใจและสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 2.49$ ) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษา 3 ที่พบว่า ความต้องการด้านการได้รับการสนับสนุนด้านจิตใจอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 73.3) การที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความต้องการด้านนี้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก 1) เด็กส่วนใหญ่เคยเข้ารับการรักษาก่อนในโรงพยาบาลมาก่อน ผู้ปกครองเคยมีประสบการณ์ในการดูแลเด็กเมื่อเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล และเคยทราบวิธีการหรือแนวทางในการรักษามาก่อนหน้าแล้ว เช่น ทราบว่าเด็กที่มีการติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางเดินหายใจ ส่วนใหญ่จะมีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เด็กบางคนอาจมีไข้สูงมาก หายใจหอบ ต้องได้รับการรักษาด้วยยาฉีด การพ่นละอองฝอย ต้องได้รับออกซิเจน ฯลฯ ทำให้ผู้ปกครองที่เคยมีประสบการณ์สามารถประเมินอาการเปลี่ยนแปลงของเด็กได้ด้วยตนเอง จึงมีความวิตกกังวลลดลงและต้องการความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่น้อยลง 2) การนอนโรงพยาบาลหลายครั้ง ทำให้เด็กและผู้ปกครอง มีความคุ้นชินกับเจ้าหน้าที่ในหอผู้ป่วย

และทราบ แนวทางการรักษาอยู่แล้ว ความวิตกกังวลในด้านต่างๆ จึงลดลง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการ การได้รับการสนับสนุนด้านจิตใจและสังคมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ข้อความที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ต้องการให้เจ้าหน้าที่ทุกคนพูดจาไพเราะ ใส่ใจเวลาที่ท่านสอบถามหรือต้องการความช่วยเหลือ ( $\bar{X} = 3.36$ ) รองลงมาได้แก่ ต้องการให้มีญาติมาสนับสนุนดูแลเด็กบ้าง เพื่อที่จะได้มีเวลาพักผ่อน ( $\bar{X} = 2.52$ ) ส่วนต้องการให้พยาบาล/พนักงานแนะนำให้รู้จักญาติที่อยู่ข้างเตียง ( $\bar{X} = 1.90$ ) เป็นข้อความที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้ปกครองเป็นคนพื้นเพเดียวกัน มีวิถีชีวิตแบบเดียวกัน พูดภาษาถิ่นเหมือนกัน จึงสามารถทำความรู้จักและปฏิบัติสัมพันธ์ที่คุ้นเคยกันเองได้อย่างรวดเร็ว ไม่จำเป็นต้องให้พยาบาล/พนักงานแนะนำก็ได้

### ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้

ด้านบริหารการพยาบาล ผู้บริหารทางการพยาบาลสามารถนำผลวิจัยไปใช้ 1. จัดบริการพยาบาลให้เหมาะสมและครอบคลุมในกลุ่มผู้ปกครองและผู้ป่วยเด็ก เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพบริการพยาบาลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 2. สนับสนุนและจัดให้มีทรัพยากรที่จำเป็น เช่น ทรัพยากรทางการแพทย์ที่ทันสมัย ทรัพยากรสำนักงาน วัสดุงานบ้านงานครัวที่เพียงพอ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ

ด้านปฏิบัติการพยาบาล 1. ส่งเสริมให้พยาบาลผู้ปฏิบัติการพยาบาลจัดบริการพยาบาลและสิ่งแวดล้อมภายในหน่วยบริการเพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานของผู้รับบริการให้ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และตรงกับ ความต้องการของผู้รับบริการมากที่สุด ส่งผลให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับ 2. ส่งเสริมให้พยาบาลผู้ปฏิบัติการพยาบาล ใช้กระบวนการพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวมมากขึ้น

ด้านวิชาการ เป็นผลงานวิจัยที่สามารถนำไปเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์อ้างอิงในการวิจัยรูปแบบต่างๆ ได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 1. ควรมีการศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความต้องการของผู้ปกครองเด็กที่มี

การติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางเดินหายใจที่เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล 2. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความต้องการของผู้ปกครองเด็กที่เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล เพื่อจะได้ทราบความต้องการที่แท้จริงและหลากหลายด้านของผู้ปกครองเด็ก

#### เอกสารอ้างอิง

- 1.ชาตวุฒิ บุญนางวงศ์ และคณะ. รูปแบบในการดูแลเด็กและความสัมพันธ์กับโรคติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจในเด็ก.รายงานการวิจัย;2551. (เข้าถึงเมื่อ 20 ก.พ. 58) แหล่งที่มา : [http://www.med.nu.ac.th/chem/New%20older%20\(2\)/New%20Folder/Research/download/research3/ARIC.doc](http://www.med.nu.ac.th/chem/New%20older%20(2)/New%20Folder/Research/download/research3/ARIC.doc)
- 2.ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย. โรคติดเชื้อเฉียบพลันของระบบหายใจในเด็ก. 2558. [เข้าถึงเมื่อ 5 ก.ค.58].แหล่งที่มา : [www.thaipediatrics.org/attchfile/CPG1.pdf](http://www.thaipediatrics.org/attchfile/CPG1.pdf)
- 3.ฐิติมา สุขเลิศตระกูล และคณะ. ความต้องการของผู้ปกครองเด็กที่ติดเชื้อทางเดินหายใจเฉียบพลันที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล. พยาบาลสาร; 2552 . 36 (2) : 81-94.ปริญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลแม่และเด็ก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- 4.วาสนา ไชยวงศ์ และคณะ. สิ่งก่อความเครียดของผู้ปกครองเด็กป่วยที่ติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนล่างเฉียบพลัน. พยาบาลสาร ; 2547: 31 (3) : 29-45.
- 5.สุธิสา ล่ามช้าง และคณะ. ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียด การสนับสนุนทางสังคม ปัจจัยคัดสรรกับพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของผู้ปกครองเด็กป่วยที่ติดเชื้อทางเดินหายใจเฉียบพลัน.วารสารพยาบาลสาธารณสุข;2551 : 22 (1) : 51-66.
- 6.ฉันทนา ผ่องคำพันธุ์. ความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของมารดาผู้ป่วยเด็กที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลสิงห์บุรี.วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลแม่และเด็ก บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ; 2537.
- 7.วรารณ ตระกูลสุทธิ. ธรรมชาติและความต้องการของมนุษย์.2557 . [เข้าถึงเมื่อ 5 มี.ค.58]. แหล่งที่มา : <http://www.kmutt.ac.th/organization/ssc334/asset1.html>
- 8.พวงเพชร ยี่พวัฒน์พันธ์. ความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของมารดาผู้ป่วยเด็กที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรมโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่. 2540. วิทยานิพนธ์.
- 9.เกษมศรี อย่างสุโข. ความต้องการของมารดาเกี่ยวกับการดูแลทารกแรกเกิดก่อนกำหนดที่บ้าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ; 2549.
- 10.ณัฐฐา วรรณะวิโรจน์. การตอบสนองความต้องการของเด็กป่วย. 2557. [เข้าถึงเมื่อ 5 มี.ค. 58].แหล่งที่มา:<http://www.bnc.ac.th/excellencecenter/?p=11>